

SPOREN NAAR ANTWERPEN-ZUID

=====

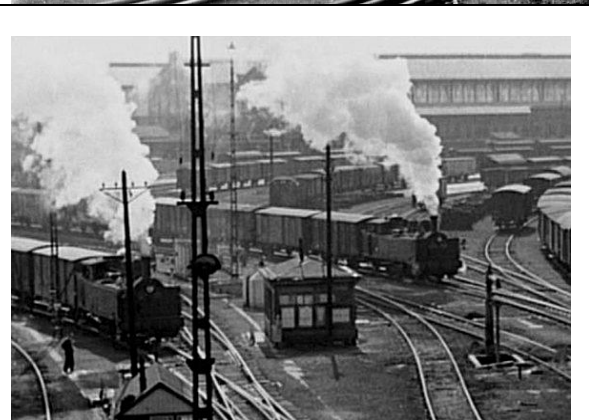
**STUDIE OVER HET VROEGERE STATION
ANTWERPEN-ZUID, DE VERDWENEN
EN DE NIET-GEREALISEERDE
SPOORLIJNEN TEN ZUIDEN VAN
ANTWERPEN**

Paul Jacops & Jef Van Olmen

HET LOCOMOTIEFDEPOT ANTWERPEN-ZUID

**C. FOTO'S VAN LOCOMOTIEVEN DIE IN ANTWERPEN-ZUID
GESTATIONEERD WAREN**

*Research en redactie:
Jef Van Olmen*

Foto's van locomotieven van alle in Antwerpen-Zuid actieve loctypes in de periode 1922 – 1956

Per loctype dat van 1922 tot de sluiting van het depot in 1956 vanuit Antwerpen-Zuid is ingezet, tonen we hieronder één foto. Omdat er maar weinig foto's bekend zijn van FNSD-locs, zijn het bijna allemaal foto's van locomotieven van andere depots, genomen op diverse locaties in België.

Van de getoonde locs waren enkel de locomotieven type 13, 15.026, 58.004, 70213 en 7954 ooit actief in FNSD.

Opgelet: het zijn foto's uit verschillende 'tijdperken'!

Type 4

Type 4: tenderlocomotieven voor reizigerstreinen, asindeling 1C1. Gestationeerd in FNSD in 1922 (en wellicht ook vroeger). De foto van loc 1181 werd vóór de Eerste Wereldoorlog genomen op een onbekende locatie. Verzameling ABAC / Jef Van Olmen.

Type 8

Foto R. Desclée, verzameling Jef Van Olmen

Type 8: reizigerstreinlocomotieven, asindeling 2C. Gestationeerd in FNSD van 1930 tot 1932.
Loc 3330, later 830 en daarna 8.030. Foto genomen vóór de Eerste Wereldoorlog
door René Desclée, verzameling Jef Van Olmen.

Type 9

Foto J. Quanjer, verzameling NMBS Train World Heritage

Type 9: reizigerstreinlocomotieven, asindeling 2C. Gestationeerd in FNSD in 1929 en 1930. Hier
locomotief 919, oorspronkelijk 459 en later 9.019. Foto genomen op 21 mei 1939 in Schaarbeek
door Joop Quanjer. Verzameling NMBS Train World Heritage.

Type 11

Foto J. Quanjer, verzameling NMBS Train World Heritage

Type 11: tenderlocomotieven voor reizigers- en lokale goederentreinen, asindeling C. Gestationeerd in FNSD van 1928 tot 1941. Hier locomotief 11.004, oorspronkelijk 221 en daarna 1104.

Foto genomen op 10 augustus 1948 in Sint-Niklaas door Joop Quanjer.

Verzameling NMBS Train World Heritage.

Type 13

Foto E. Miller, verzameling Hans de Herder / Jef Van Olmen

Type 13: tenderlocomotieven voor reizigerstreinen, asindeling 2C2.

Gestationeerd in FNSD van 1927 tot 1930. Hier een van de twee gebouwde locs, gefotografeerd op een onbekende locatie en datum, vermoedelijk na de buitendienststelling in 1931.

Foto E. Miller, verzameling Hans de Herder / Jef Van Olmen.

Type 15

Foto B. Roberts, verzameling Jef Van Olmen

Type 15: tenderlocomotieven voor reizigerstreinen, asindeling 2B1. Gestationeerd in FNSD van 1942 tot 1951, behalve in 1948. Hier locomotief 15.026, voorheen 2592 en 1526, gefotografeerd in Charleroi-Sud op 19 mei 1956. Foto: Basil Roberts, verzameling Jef Van Olmen.

Type 15S, vanaf 1931 type 16

Foto J. Quanjer, verzameling NMBS Train World Heritage

Type 15S (vanaf 1931 type 16): tenderlocomotieven voor reizigerstreinen, asindeling 2B1. Gestationeerd in FNSD van 1922 tot 1932 en van 1947 tot 1949. Foto van locomotief 16.046 (voorheen 1456 en 1646), genomen op 14 augustus 1948 in Baulers door Joop Quanjer. Verzameling NMBS Train World Heritage.

Type 18

Foto ABAC,verzameling Jef Van Olmen

Type 18: reizigerstreinlocomotieven, asindeling 2B. Gestationeerd in FNSD van 1922 tot 1927 en in 1930 en 1931. Hier locomotief 18.059 (voorheen 3249 en 1859), gefotografeerd na de Tweede Wereldoorlog op een onbekende locatie. Verzameling ABAC / Jef Van Olmen.

Type 22 (type 57 vanaf 1931)

Foto J. Quanjer, verzameling NMBS Train World Heritage

Type 22 (type 57 vanaf 1931, ex-ROD): tenderlocomotieven voor rangeringen en lokale goederentreinen, asindeling 1C1. Gestationeerd in FNSD van 1947 tot 1955. De foto van locomotief 5751 (voorheen 4751, nadien 57.051) werd genomen door Joop Quanjer op 15 mei 1939 in Brussel-Zuid. Verzameling NMBS Train World Heritage.

Type 23, vanaf 1931 type 53

Foto Real Photographs, verzameling Jef Van Olmen

Type 23, vanaf 1931 type 53: tenderlocs voor rangeringen en lokale goederentreinen, asindeling D. Gestationeerd in FNSD van 1922 tot 1947 en van 1954 tot 1956. Hier locomotief 4813 (nadien 5313). Datum en locatie van de foto zijn niet bekend. Real Photographs, verzameling Jef Van Olmen.

Types 25 en 25bis

Foto Real Photographs, verzameling J. Van Olmen

Types 25 en 25bis: goederentreinlocomotieven, asindeling C. Gestationeerd in FNSD in 1922 (en wellicht ook vroeger). Hier locomotief 1975. Datum en locatie van de foto zijn niet bekend. Real Photographs, verzameling Jef Van Olmen.

Type 32, vanaf 1931 type 44

Verzameling NMBS Train World Heritage

Type 32, vanaf 1931 type 44: locomotieven voor gemengde diensten, asindeling C. Gestationeerd in FNSD in 1922 en 1923, van 1932 tot 1935 en van 1942 tot 1946. De foto van locomotief 3630 (nadien 4630 en 44.230) werd eind jaren twintig genomen. Locatie onbekend. Verzameling NMBS Train World Heritage.

Type 32S, vanaf 1931 type 41

Foto N. Glover, verzameling J. Van Olmen

Type 32S, vanaf 1931 type 41: locomotieven voor gemengde diensten, asindeling C. Gestationeerd in FNSD van 1945 tot 1954. De foto van locomotief 41.204 (voorheen 4304) werd genomen in Merelbeke op 30 mei 1955 door Norman Glover. Verzameling Jef Van Olmen.

Type 40

Foto B. Roberts, verzameling J. Van Olmen

Type 40: locomotieven voor gemengde diensten, ex-ROD, asindeling 2C. Gestationeerd in FNSD van 1942 tot 1945 en van 1952 tot 1954. Basil Roberts nam de foto van locomotief 40.002 (voorheen 4972 en 4002) in de jaren vijftig in Mons. Verzameling Jef Van Olmen.

Type 51

Foto Real Photographs, verzameling J. Van Olmen

Type 51: tenderlocs voor rangeringen en lokale goederentreinen, asindeling C. Gestationeerd in FNSD van 1922 tot 1941. Hier locomotief 78 (nadien 5119 en 51.019). Datum en locatie van de foto zijn niet bekend. Real Photographs, verzameling Jef Van Olmen.

Type 52, vanaf 1931 type 58

Foto N. Glover, verzameling J. Van Olmen

Type 52, vanaf 1931 type 58: tenderlocomotieven voor rangeringen en lokale goederentreinen, ex-ROD, asindeling C. Doorlopend aanwezig in FNSD van 1922 tot 1956. Norman Glover nam de foto van locomotief 58.004 (voorheen 4564 en 5804) op 30 mei 1955 in Schaarbeek. Verzameling Jef Van Olmen.

Type 66

Foto Real Photographs, verzameling J. Van Olmen

Type 66: reizigerstreinlocomotieven, ex-KPEV S6, asindeling 2B. Gestationeerd in FNSD van 1931 tot 1942. Hier locomotief 6628 (voorheen 628 en nadien 66.028. Datum en locatie van de foto zijn niet bekend. Real Photographs, verzameling Jef Van Olmen.

Types 71, 72 en 73

Foto Real Photographs, verzameling J. Van Olmen

Types 71, 72 en 73: goederentreinlocomotieven, ex-KPEV G7.1, G7.2 en G7.3 (drie varianten), asindeling D. Gestationeerd in FNSD van 1922 tot 1940, behalve in 1932 en 1933. Hier locomotief 7327 (voorheen 4727). Datum en locatie van de foto zijn niet bekend. Real Photographs, verzameling Jef Van Olmen.

Types 74 en 75

Foto J. Quanjer, verzameling NMBS Train World Heritage

Types 74, 75: goederentreinlocs, ex-KPEV G5 (diverse varianten), asindeling 1C. Gestationeerd in FNSD van 1923 tot 1927, behalve in 1925. Joop Quanjer fotografeerde locomotief 7494 (voorheen 4303) op 9 augustus 1929 in Sint-Niklaas. Verzameling NMBS Train World Heritage.

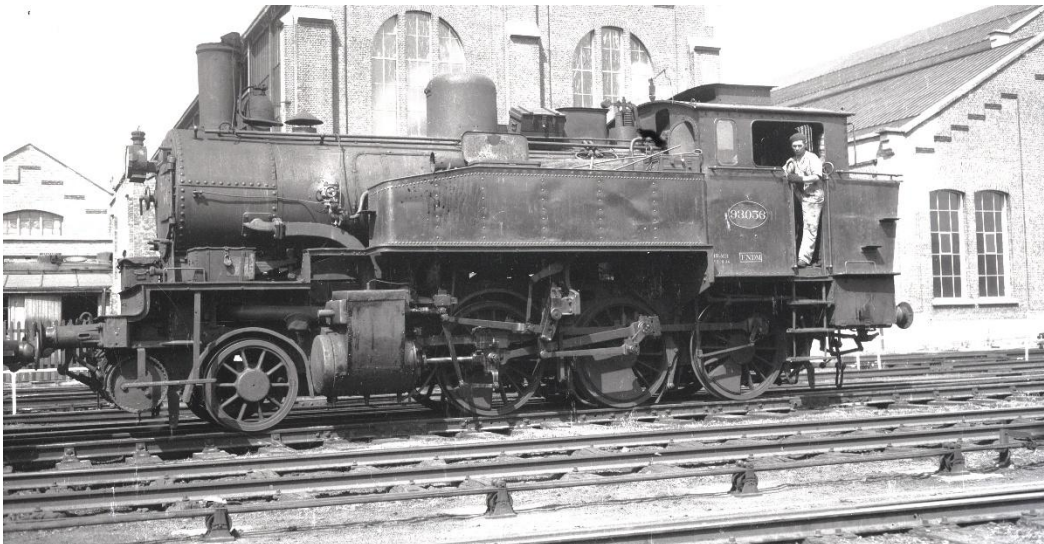
Type 81

Foto B. Roberts, verzameling J. Van Olmen

Type 81: goederentreinlocomotieven, ex-KPEV G8.1, asindeling D. Gestationeerd in FNSD van 1928 tot 1956, behalve tijdens en kort na de Tweede Wereldoorlog. Basil Roberts maakte de foto van locomotief 81.167 (voorheen 5267 en 8167) in de jaren vijftig in Brussel-Zuid. Verzameling Jef Van Olmen.

Type 93

Type 93: tenderlocs voor lichte reizigerstreinen, lokale goederentreinen, bedieningstreinen en rangeerwerk, ex-KPEV T9.3, asindeling 1C. Gestationeerd in FNSD van het najaar van 1945 tot het voorjaar van 1947. Joop Quanjer maakte de foto van locomotief 93.056 (voorheen 7356 en 9356) op 10 juli 1946 in Antwerpen-Dam. Verzameling NMBS Train World Heritage.

Type 96

Foto Real Photographs, verzameling J. Van Olmen

Type 96: tenderlocs voor reizigerstreinen, ex-KPEV T12, asindeling 1C. Gestationeerd in FNSD van 1936 tot 1940 en in 1951 en 1952. Hier locomotief 9650 (voorheen 8450 en nadien 96.025). Datum en locatie van de foto zijn niet bekend. Real Photographs, verzameling Jef Van Olmen.

Type 97

Foto Real Photographs, verzameling J. Van Olmen

Type 97: tenderlocomotieven voor reizigerstreinen, ex-KPEV T14, asindeling 1D1. Gestationeerd in FNSD van 1929 tot 1936. Hier locomotief 9716 (voorheen 8516, nadien 97.016). Datum en locatie van de foto zijn niet bekend. Real Photographs, verzameling Jef Van Olmen.

Locomotieven die enkel tijdens de Tweede Wereldoorlog gestationeerd waren in Antwerpen-Zuid

Types 2, 3 en 3bis

Foto K.J. Harder, verzameling J. Van Olmen

Type 2, ook 3 en 3bis: zgn. 'Pershing'-goederentreinlocomotieven ex-SNCF, gebouwd in de USA tijdens de Eerste Wereldoorlog, asindeling 1D. Gestationeerd in FNSD tijdens de Tweede Wereldoorlog. Karl Julius Harder maakte de foto van locomotief 212 (SNCF 3 - 140 B 1158) in Leuven tijdens de oorlog (LÖ = Löwen). Verzameling Jef Van Olmen.

Type 79/80

Foto K.J. Harder, verzameling J. Van Olmen

Type 79/80 : locomotieven voor gemengde diensten, asindeling C, van de Mechelen – Terneuzen, ter beschikking gesteld van de NMBS in de Tweede Wereldoorlog. Gestationeerd in FNSD van 1942 tot 1944. Karl Julius Harder maakte de foto van locomotief MT33, NMBS 7954, later 8057 en 46.002 in 1943 in Leuven. Bemerkt de letters 'AS' (van Antwerpen Süd) op de rookkastdeur. Verzameling Jef Van Olmen.

Studie over het vroegere station Antwerpen-Zuid, de verdwenen en de niet gerealiseerde spoorlijnen ten zuiden van Antwerpen.

Locomotieven die na de bevrijding en/of tijdens een korte periode na de Tweede Wereldoorlog gestationeerd waren in Antwerpen-Zuid

Type 210

Foto Spoorwegmuseum Utrecht

Type 210: 'Austerity' locomotieven van het Britse War Department, asindeling 1E. Gestationeerd in FNSD na de bevrijding van België, resp. na het einde van de Tweede Wereldoorlog. Hier locomotief 73755 in het spoorwegmuseum van Utrecht. Foto: Spoorwegmuseum Utrecht.

Type 280

Foto J. Quanjer, verzameling NMBS Train World Heritage

Type 280: 'Austerity' locomotieven van het Britse War Department, asindeling 1D. Gestationeerd in FNSD na de bevrijding van België, resp. na het einde van de Tweede Wereldoorlog. Joop Quanjer maakte de foto van locomotief 77057 op 11 juli 1946 in Schaarbeek. Verzameling NMBS Train World Heritage.

Studie over het vroegere station Antwerpen-Zuid, de verdwenen en de niet gerealiseerde spoorlijnen ten zuiden van Antwerpen.

Type 600

Foto J. Van Olmen

Type 600: 'Austerity' tenderlocomotieven van het Britse War Department, asindeling C. Gestationeerd in FNSD na de bevrijding van België, resp. na het einde van de Tweede Wereldoorlog. Hier locomotief 75196, gefotografeerd op 7 mei 2017 in Maldegem (Stoomcentrum Maldegem). Foto Jef Van Olmen.

Deze 'Austerity' werd eerst gebouwd in 1953 en heeft dan ook geen dienst gedaan in de Tweede Wereldoorlog ...

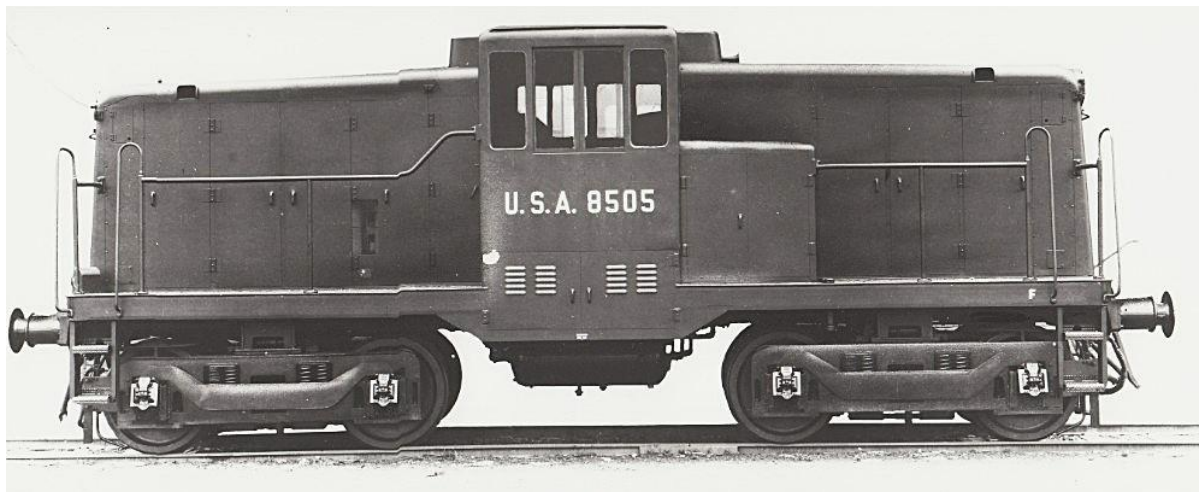
Type 281

Foto J. Quanjer, verzameling NMBS Train World Heritage

Type 281: locomotieven S160 van het United States Army Transportation Corps, asindeling 1D. Gestationeerd in FNSD na de bevrijding van België, resp. na het einde van de Tweede Wereldoorlog. Joop Quanjer maakte de foto van locomotief 2357 op 10 juli 1946 in Antwerpen-Dam. Verzameling NMBS Train World Heritage.

USATC 44 ton 'drop cab' diesel switcher

United States Army Transportation Corps 44 ton rangeerdiesellocs, asindeling BB. Gestationeerd in FNSD na de bevrijding van België, resp. na het einde van de Tweede Wereldoorlog. Hier een foto van locomotief 8505; bron: Internet.

Opmerking

Na de bevrijding van België, resp. na het einde van de Tweede Wereldoorlog waren ook Amerikaanse USATC-stoomlocomotieven S100 (rangeerlocomotieven, asindeling C, NMBS-type 601) actief in Antwerpen, maar deze waren gestationeerd in het depot Antwerpen-Dam, niet in Antwerpen-Zuid.

Type 230 / 231

Type 230 / 231: rangeerdiesel locomotieven van het Britse War Department, asindeling C. Gestationeerd in FNSD van 1945 tot 1952. Hier locomotief 70213, nadien 230.01 en 230.001, gefotografeerd tussen mei 1946 en medio 1948 voor de loods van het depot van Antwerpen-Zuid. Foto: NMBS Train World Heritage.

Opmerking:

Op de bovenstaande foto rechts zie je een tender van een locomotief type 41, met het opschrift 'DOET DE PRIJZEN DALEN', bedoeld om de dure zwarte markt in de naoorlogse schaarsteperode te bestrijden.

Meer informatie over de diesellocomotieven type 230 / 231 kan u vinden in het boek '**Les locomotives type 230-231 – En Lignes Hors série n° 3**', van Jean-Luc Vanderhaegen, uitg. PFT/TSP, 1998.

HET LOCOMOTIEFDEPOT ANTWERPEN-ZUID

C. FOTO'S VAN IN ANTWERPEN-ZUID GESTATIONEERDE LOCOMOTIEVEN

Versie 2025 03 10

Foto's van locomotieven van het depot FNSD in of in de omgeving van Antwerpen-Zuid

Hieronder tonen we foto's van locomotieven die, toen ze gefotografeerd werden, effectief tot het bestand van Antwerpen-Zuid

behoorden. Op sommige foto's is het locomotiefnummer echter niet zichtbaar of onleesbaar ...

Een niet-geïdentificeerde locomotief type 51 op het spoor langs de Scheldekaaien, dat bediend werd vanuit Antwerpen-Zuid. Foto genomen vóór de Eerste Wereldoorlog. Stadsarchief Antwerpen (Felixarchief).

Locomotief type 51, nr. 345 (later 5177 en 51.077) van het depot FNSD tijdens de Eerste Wereldoorlog. De locomotief draagt het Duitse nummer 07093. Foto: verzameling C. Destrebecq.

Stadsarchief Antwerpen (Felixarchief)

Een niet-geïdentificeerde locomotief type 51 van het depot FNSD passeert een van de overwegen op de lijn van Antwerpen-Zuid naar Hoboken en Boom. De juiste locatie is niet bekend.

Foto: Stadsarchief Antwerpen (Felixarchief).

Foto P. Hay, verzameling J. Van Olmen

Een niet-geïdentificeerde locomotief type 53 rangeert in Antwerpen-Zuid.

Foto genomen in juni 1955 door Peter Hay, verzameling Jef Van Olmen.

Terzijde gestelde locomotief type 53, nr. 53.030 (voorheen 4830 en 5330), van het depot FNSD. Foto genomen in juni 1955 door Peter Hay, verzameling Jef Van Olmen.

*Twee niet-geïdentificeerde locomotieven type 53 rangeren in Antwerpen-Zuid in de jaren vijftig.
De foto is genomen vanuit de toren van het stationsgebouw.
Onbekende fotograaf; bron: Internet.*

Verzameling NMBS Train World Heritage

Locomotief 57.031 van het depot FNSD in Antwerpen-Zuid, begin jaren vijftig. Foto: NMBS Train World Heritage – fotoalbum Antwerpen-Zuid en -Kiel, schenking Herman Welter.

Verzameling NMBS Train World Heritage

Locomotief 57.062 van het depot FNSD in Antwerpen-Zuid, begin jaren vijftig. Foto: NMBS Train World Heritage – fotoalbum Antwerpen-Zuid en -Kiel, schenking Herman Welter.

Foto P. Hay, verzameling J. Van Olmen

*Locomotief 57.045 van het depot FNSD in Antwerpen-Zuid.
Foto genomen in juni 1955 door Peter Hay, verzameling Jef Van Olmen.*

Foto M. Delie

*Locomotief 57.025 van het depot FNSD in Antwerpen-Zuid. Foto genomen in 1954 door Max Delie.
Bemerk het grote zadelvormige waterreservoir van de locomotief.*

Stadsarchief
Antwerpen
(Felixarchief)

*Een niet-geïdentificeerde locomotief type 57 van het depot FNSD op het spoor langs de Scheldekaaien, dat bediend werd vanuit Antwerpen-Zuid.
Foto (datum onbekend): Stadsarchief Antwerpen (Felixarchief).*

Foto P. Hay, verzameling J. Van Olmen

*Terzijde gestelde locomotief type 58, nr. 58.024, van het depot FNSD in Antwerpen-Zuid.
Foto genomen in juni 1955 door Peter Hay, verzameling Jef Van Olmen.*

Foto J. Quanjer, verzameling NMBS Train World Heritage

Locomotief type 66, nr. 6629, van het depot FNSD vertrekt met een reizigerstrein uit Antwerpen-Zuid op 20 april 1934. Foto: Joop Quanjer, verzameling NMBS Train World Heritage.

Zie ook het hoofdstuk over het station Antwerpen-Zuid (reizigers), blz. 21.

Verzameling P. Jacops

Locomotief type 66, nr. 6633, van depot FNSD op het spoor langs de Scheldekaaien op 17 juni 1939, klaar om met een speciale trein te vertrekken met reizigers van het schip St. Louis dat zopas in Antwerpen was aangekomen. Het schip was met 907 Joodse vluchtelingen uit Hamburg vertrokken, maar mocht niet aanmeren in Cuba, de Verenigde Staten, en Canada. Uiteindelijk was het schip welkom in Antwerpen en konden de vluchtelingen terecht in verschillende Europese landen waaronder België, Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk.

Foto: verzameling Paul Jacops.

Verzameling NMBS Train World Heritage

Locomotief 81.116 van depot FNSD in Antwerpen-Zuid, begin jaren vijftig.

Foto: NMBS Train World Heritage – fotoalbum Antwerpen-Zuid en -Kiel, schenking Herman Welter.

Stadsarchief Antwerpen (Felixarchief)

Een niet-geïdentificeerde locomotief type 97 van het depot FNSD passeert de overweg met de Polderstraat/Bareelstraat in Antwerpen-Kiel. De reizigerstrein rijdt richting Hoboken en is samengesteld uit ex-Pruisische rijtuigen. Achter de trein bevindt zich de Sint-Bernardsesteenweg, met op de achtergrond een firma gespecialiseerd in de grafmonumenten, zerken en gedenkstenen. Zie ook de foto's in het hoofdstuk over de viaduct van het Kiel in het deel over 'Lijn van Waarloos', blz. D-22 e.v. Foto genomen in de jaren dertig. Foto: Stadsarchief Antwerpen (Felixarchief).